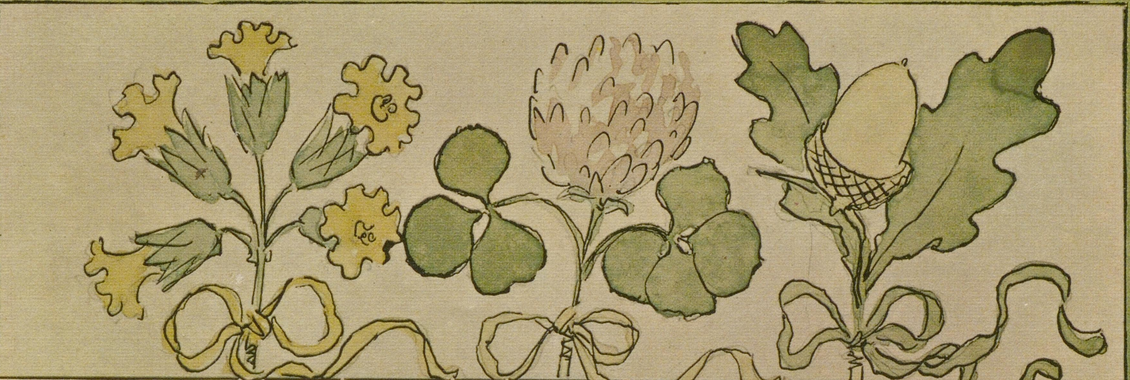
OTTILIA ADELBORGS ABC-BOK

PRINSARNES BLOMSTERALFABET

CENTRE CULTUREL SUÉDOIS
11, rue
Payenne
75003 PARIS

Don
Centre culturel suédois
2005

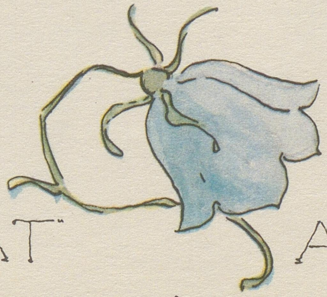
PPN 285883798

BIBLIOTHEQUE SAINTE-GENEVIEVE
D 910 846384 5

8° T 4779

PRINSARNES BLOMSTERALFABET

RITAT AV OTTILIA ADELBORG

ALBERT BONNIERS FÖRLAG * STOCKHOLM

24920 (1)

Akleja.

Uppåt flyga blommans duvor!
Vore det ej roligt, säg,
som en fågel vingar hava
för att flyga samma väg?

AKLEJA

Blåsippa.

Alla små sipporna
blomma om våren,
dansa min lilla,
förr'n du blir till åren!

BLÅSIPPA

Champinjon.

Kniv och gaffel,
kunglig taffel,
ack, vad svamp är goder mat!

CHAMPINJON

Daggkåpa.

Vart skall gröna flickan gå?
Ut att vattna blommor små.
Kan ej jag få hjälpa till?
Gärna får du, om du vill.

DAGGKÅPA

Ek.

Liten gosse blir väl en gång
stor och stark,
fäller gammal hundraårig
ek till mark.

Ek

Flugsvamp.

Det må du veta,
den svampen så röd
är giftig och falsk,
han vållar stor nöd,
han vållar så många
små flugors död.

FLUGSVAMP

Gullviva.

När våren är kommen och göken
han gal
och gullvivan blommar på äng
och i dal,
då är det roligt att leva.

GULLVIVA

Hästhovsört.

Hästhovsörten gul och rund
lyser grann som solen.
Skynda dig nu strax på stund,
strunt i skon och kjolen!

HÄSTHOVSÖRT

Iris.

Jag binder mitt svärd vid min sida
och vandrar i världen den vida,
mot trollen att slåss och att strida.

Iris

Julros.

Ur drivan rosen skjuter upp så vit
som snön —
till julens fest hon klätt sig i en
skrud så skön.

JULROS

Käringtand.

Liten käring gul och krokig
vandrar över backen.
Hjärtans kära mor, I ha'n väl
hundra år på nacken?

KÄRINGTAND

Liljekonvalje.

Ut jag slapp och vart så glad,
trångt var mellan gröna blad;
ibland ängens blommor små
fritt jag nu kan leka få.

Liljekonvalje

Maskros.

Jag blåser och blåser,
för nu, må du tro,
ska alla små fröna
få flyga ur bo.

MASKROS

Nyponblomma.

De rosor och de blader,
de göra dig så glader,
för hi och för hej.
Men vill du rosen plocka,
så akta dig min docka,
att du ej sticker dej.

NYPONBLOMMA

Odört.

Du som vandrar av med friskt behag,
glad och lustig som en sommardag,
vet du väl, du lilla där,
att din blomma giftig är?

ODÖRT

Prästkrage.

Far med vassa lien slår
sina gröna ängar;
Lisa glatt med räfsan går,
räfsar hö't i strängar.

PRÄSTKRAGE

Qvickrot.

Titta bara inte hit, sa'n,
ogräs ha vi nog förut, sa'n,
mor hon motar ut dej,
far han piskar opp dej,
själv så ska jag dra dej opp
med rot, sa'n.

Kvickrot stavades förr i världen med q.

QVICKROT

Ringblomma.

Se på ringblommans blad,
hur de bilda en krans
hur de likna små barn,
när de gånga i dans.

RINGBLOMMA

Smörblomma.

Lång väg gick jag,
smörgås fick jag.
Smör i byttan, gult som gull,
fick jag hela byttan full.

SMÖRBLOMMA

Tulpan.

Prydlig blomma gossen min fått fatt.
Stav i handen och åt huvut hatt.

TULPAN

Ullvide.

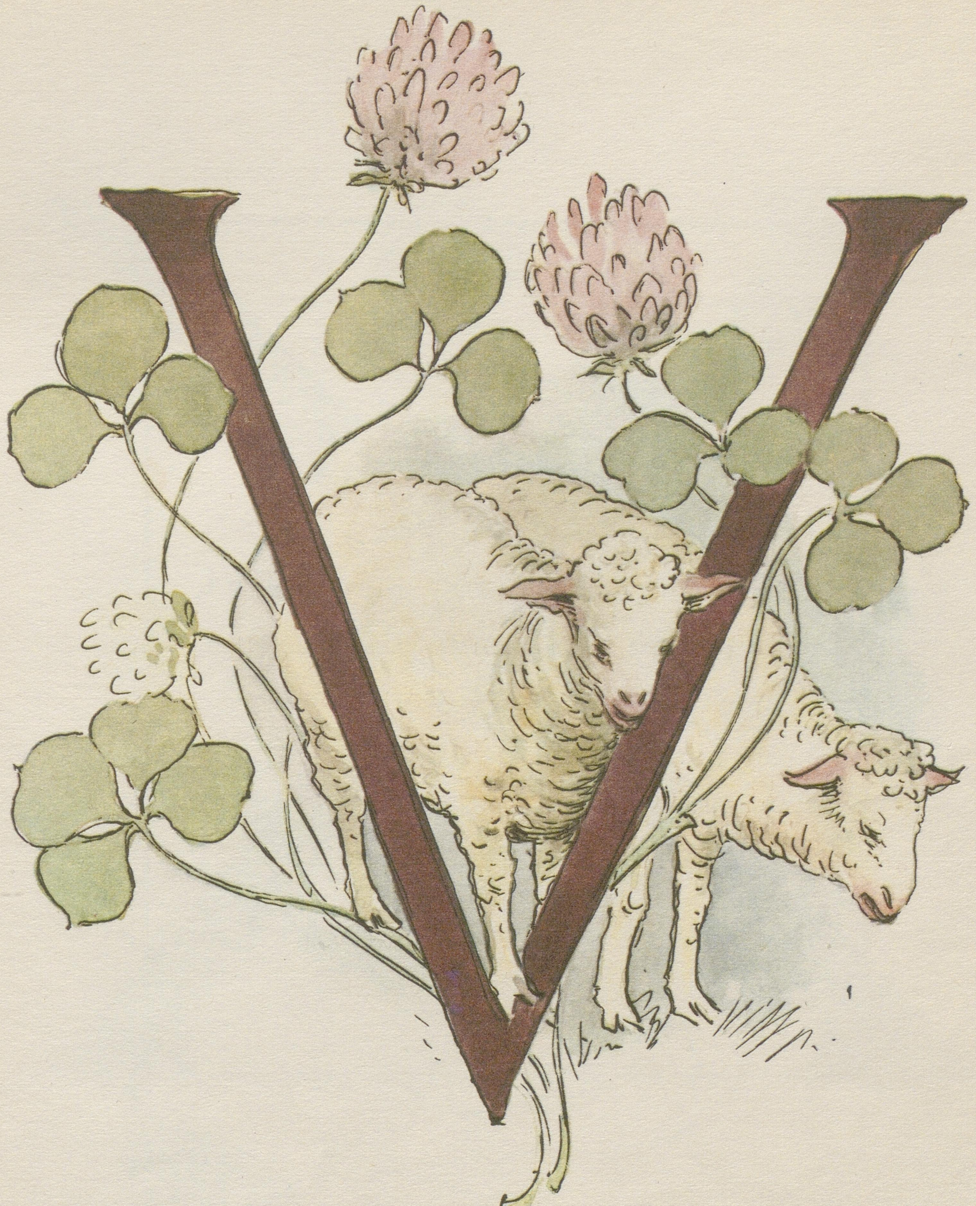
Ulligt vide och liten lappman,
båda äro de från Lappland,
och videt växer emellan stenar,
där lappen betar sina renar.

ULLVIDE

Väppling.

Jag trallar, jag vallar mina små får,
jag räknar så många i dag som i går,
och flera så får jag till våren.

VÄPPLING

X.

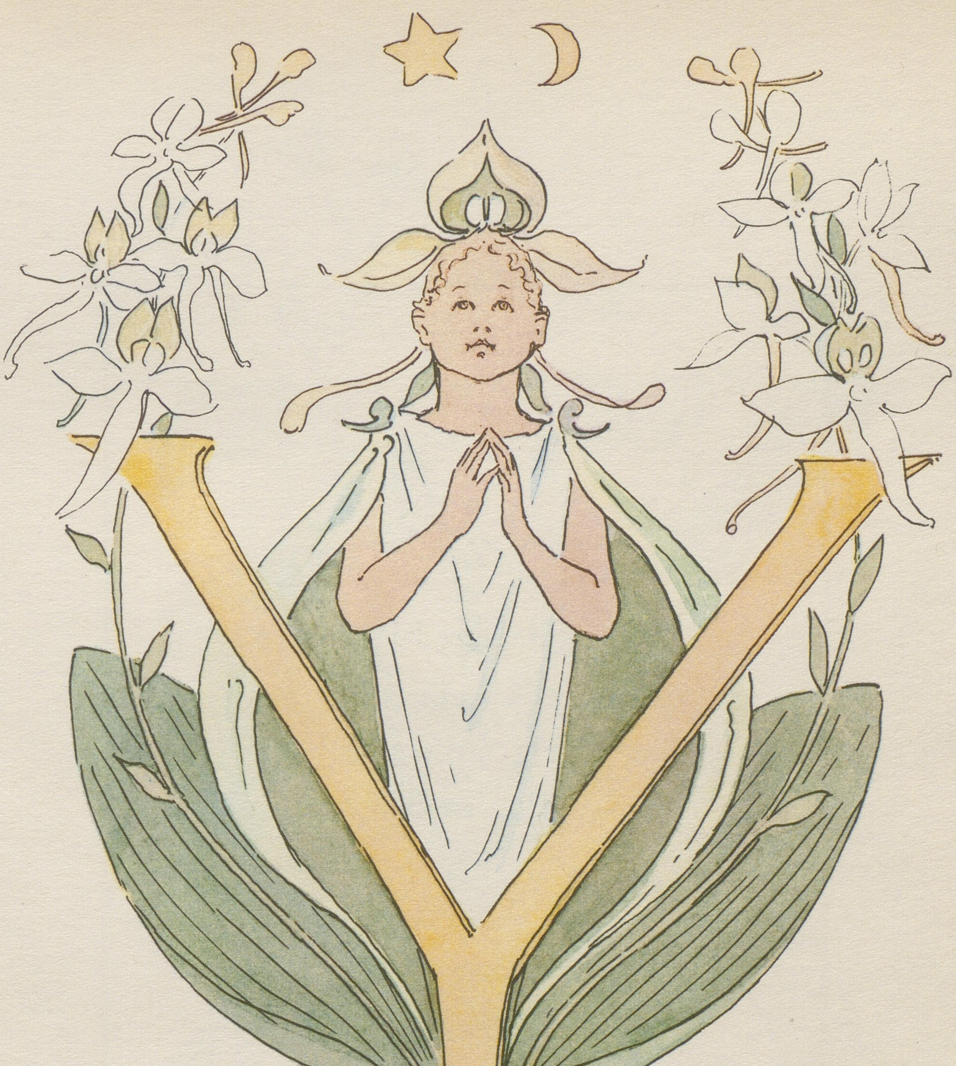
Och här får jag med skammen stå,
ty varken sticka eller strå
med denna bokstav börja må.

X

Yxne.

Liten blomma ren och vit
ber sin aftonbön så trogen.
Lär dig, barn, att med all flit
likna blomman uti skogen!

YXNE

Z.

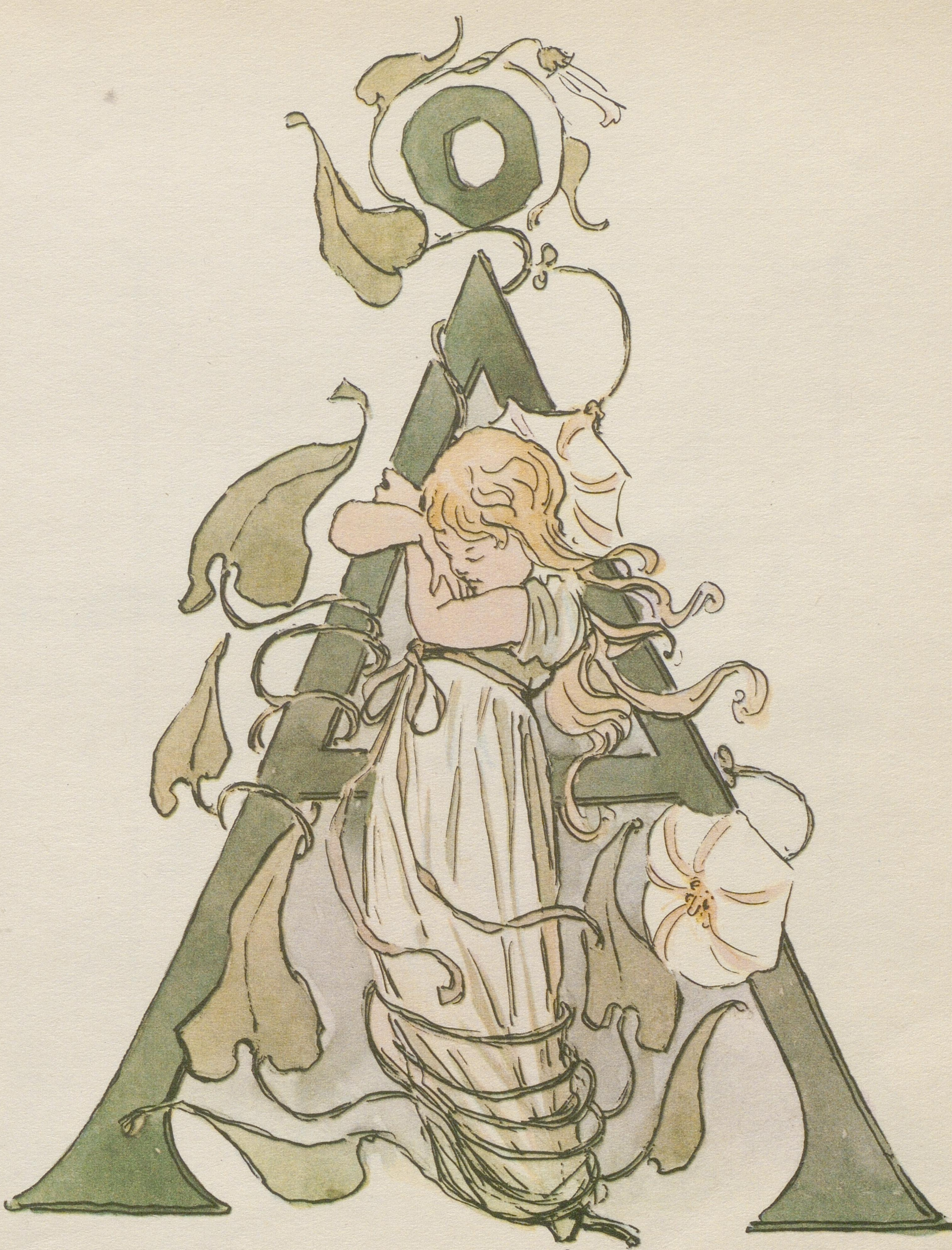
Hur underligt blommorna
än månde heta,
jag aldrig fann någon,
som börjar med zeta.

Z

Åkervinda.

Det var en gång en vinda, som ingen
kunde binda,
så kom en liten flicka, hon vinda
och hon linda —
den vindan hon växer på åkern.

ÅKERVINDA

Äppelblomma.

Trädet på min faders gård,
vackra röda äpplen bär,
ett åt far och ett åt mor,
ett åt lilla syster kär!

ÄPPELBLOMMA

Ögontröst.

Inte är jag mycket starker
och inte är jag mycket stor,
men ändå vill jag gärna vara
en ögontröst åt far och mor.

ÖGONTRÖST

Ottilia Adelborg (1855–1936) hör till de intressantaste svenska barnbokskonstnärerna. Hon var en av de första i Sverige som tog starka intryck av den engelska bildkonsten för barn, framförallt av Walter Crane (1845–1915). Hon visade därigenom en vakenhet för nya konstnärliga idéer, eftersom vid den tiden påverkan från Tyskland var den vanliga.

Ottilia Adelborg debuterade 1885 hos Albert Bonnier med Barnens Julbok för Mamma och Småttingarna. 1893 gav hon ut Prinsarnes Blomsteralfabet, som jämte Pelle Snygg och barnen i Snaskeby (1896) blev den av hennes böcker som slog bäst. Första upplagan var helt utan text, verserna infördes i andra upplagan 1901. I senare upplagor, efter nystavningens genombrott under åren 1906–1913, har "Hvitsippa" fått ersättas av Hästhovsört. I 1968 och 1977 års nya upplagor återfinns dock originalupplagans Qvickrot, trots att den ju sedan decennier stavas med K.

Prinsarnes Blomsteralfabet kan sägas vara en svensk motsvarighet till Walter Cranes berömda Flora's Feast (London 1889). Här har dock hans stolta blomstergestalter fått ge vika för den anspråkslösa svenska täppans och ängens blommor.

ISBN 91-0-042253-3
© Albert Bonniers förlag AB 1968
Printed in Hungary 1977
by Kossuth Printing House

BONNIERS
ISBN 91-0-042253-3